

Nr 160.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående avstående i vissa fall av allmänna arvsfondens rätt till arv; given Stockholms slott den 26 februari 1932.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o—4:o hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Felix Hamrin.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 26 februari 1932.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Hamrin, anmäler följande frågor om avstående av allmänna arvsfondens rätt till arv efter vissa personer och anför därvid:

1:o.

Den 5 mars 1930 avled Carls Johan Jansson från Utendal i Stora Tuna socken, Kopparbergs län, utan att, såvitt en efter honom den 10 mars 1930 påbörjad och den 1 april samma år avslutad bouppteckning utvisar, efterlämna annan arvinge än allmänna arvsfonden. Enligt bouppteckningen uppgick behållningen i boet till 25,706 kronor 19 öre.

Rätten till arv
efter Carls
Johan Jansson
från Stora
Tuna socken.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Kopparbergs län med utlåtande den 10 april 1931 överlämnad ansökning har Kristina Elisabet Andersson i Skärsjö, i anledning av att Carls Johan Janssons kvarlåtenskap sålunda tillfallit allmänna arvsfonden, anhållit, att understöd från fonden måtte tilldelas henne antingen med ett belopp en gång för alla av exempelvis 5,000 kronor eller ock med ett årligt belopp under hennes återstående livstid av 600 kronor, motsvarande 50 kronor i månaden.

Till stöd för ansökningen har sökanden anfört i huvudsak följande.

Sökanden, som vore född den 24 november 1856, hade hösten 1896 erhållit tjänst hos Carls Johan Jansson, då ägare av en hemmansdel i Utendal, Stora Tuna socken, emot en årslön av 100 kronor. Då Jansson år 1921 avyttrat sin hemmansdel, hade mellan honom och sökanden avtalats, att sökandens lön skulle utgå med 120 kronor om året. Jansson hade under de sista två åren av sin levnad varit sängliggande på grund av sjukdom, och hade Jansson under denna tid uteslutande skötts av sökanden. Under dessa två år hade sökanden åtnjutit en månadslön av 30 kronor. Med den ringa lön sökanden uppburit under de 34 år, hon innehåft tjänst hos Jansson, hade det icke varit henne möjligt att samla något kapital, så att hon därav kunde få sitt uppehälle. Det skulle därför bliva hennes tunga lott att anlita fattigvårdens hjälp, därest hennes ansökning icke bifölles.

Enligt ett vid ansökningen fogat intyg hava kyrkoherden i Stora Tuna församling, ordföranden i Stora Tuna kommunalnämnd och vederbörande landsfiskal vitsordat de i ansökningen lämnade uppgifterna samt tillstyrkt bifall till densamma.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län har likaledes tillstyrkt bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet, som den 4 december 1931 avgivit infordrat utlåtande i ärendet, har meddelat, att utredningsmannen i boet efter Carls Johan Jansson, enligt av ämbetet godkänd redovisning, till allmänna arvsfonden inlevererat i olika poster ett belopp av sammanlagt 25,432 kronor 69 öre såsom arv efter Jansson. Vidare har kammaradvokatfiskalsämbetet genom vederbörande landsfiskal införskaffat utredning rörande Kristina Elisabet Anderssons ekonomiska omständigheter och övriga personliga förhållanden, vilka kunna vara av betydelse för frågan om avstående av allmänna arvsfonden tillkommande arv efter Jansson.

Av denna utredning framgår, att Kristina Elisabet Andersson numera icke är arbetsför; att hon är i behov av skötsel och vård; att hon å bank har innestående cirka 3,000 kronor, som är allt hon äger; samt att det icke finnes någon henne närstående person, som kan draga försorg om henne.

För egen del har *kammaradvokatfiskalsämbetet* anfört följande.

På grund av i ärendet upplysta omständigheter finge advokatfiskalsämbetet tillstyrka ett avstående till förmån för sökanden av viss del av arvet efter Carls Johan Jansson. Ämbetet ansåge detta avstående böra få formen av beviljandet av en årlig livränta till sökanden under hennes återstående livstid. I fråga om storleken av denna livränta syntes det av sökanden alternativt begärda beloppet, 600 kronor årligen, vara skäligt. Liv-

räntan borde utgå från och med det kvartal, som infölle näst efter det, varunder Carls Johan Jansson avlidit, och av statskontoret utbetalas kvar-talsvis i efterskott. Ämbetet finge alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen för sin del medgiva, att av ifrågavarande kvarlåtenskap skulle avstås vad som åtginge för beredande av livränta åt sökanden med ett årsbelopp av 600 kronor att utgå från och med den 1 april 1930 under sökandens återstående livstid.

I likhet med kammaradvokatfiskalsämbetet anser jag, att ett avstående till förmån för Kristina Elisabet Andersson av viss del av arvet efter Carls Johan Jansson bör äga rum för beredande åt henne av en livränta till årligt belopp av 600 kronor. Denna livränta synes böra utbetalas månadsvis med $\frac{1}{12}$ i varje kalendermånad. Departements-
chefen.

För beredande av sådan livränta synes den försäkringsform böra anlitas, som avses i 34 § lagen den 30 juni 1913 (nr 120) om allmän pensionsförsäkring, sådan denna paragraf lyder enligt lag den 6 mars 1931 (nr 27). Denna utväg har tidigare kommit till användning i det fall, som omförmäles i Kungl. Maj:ts proposition nr 104 till 1931 års riksdag. I enlighet härmed torde av kvarlåtenskapen efter Carls Johan Jansson böra avstås vad som erfordras för inköp av en livränta å 600 kronor åt Kristina Elisabet Andersson. Enligt vad jag inhämtat skulle kostnaderna härför belöpa sig till omkring 4,400 kronor.

För tiden till dess livräntan börjar utgå torde sökanden böra ur kvarlåtenskapen efter Carls Johan Jansson tillerkännas ett understöd av 50 kronor för månad, motsvarande livräntans månatliga belopp. Detta understöd lärer böra beräknas från och med den 1 april 1930.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av det allmänna arvsfonden tillfallna arvet efter Carls Johan Jansson må till Kristina Elisabet Andersson avstås vad som erfordras *dels* för anskaffande av en livränta under hennes återstående livstid å 600 kronor om året, räknat från tidpunkt, som av Kungl. Maj:t bestämmes, att utbetalas månadsvis med $\frac{1}{12}$ i varje kalendermånad, *dels ock* för beredande åt Kristina Elisabet Andersson av ett understöd av 50 kronor för månad, räknat från och med den 1 april 1930 till dess nämnda livränta börjar utgå.

2:o.

Rätten till arv
efter stads-
arbetaren
Per Olof Ed-
man från
Söderhamn.

Den 9 januari 1931 avled stadsarbetaren Per Olof Edman från Söderhamn utan att, såvitt en efter honom den 17 januari 1931 upprättad bouppteckning utvisar, efterlämna annan arvinge än allmänna arvsfonden. Enligt bouppteckningen utgjorde behållningen i boet 25,315 kronor 82 öre.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 7 oktober 1931 dagtecknad skrift hava förre skepparen Per Norling i Söderhamn och förre sjömannen Lars Norling i Fridsbacka, Norrala socken, anhållit, att någon del av Edmans kvarlåtenskap måtte efterskänkas till deras förmån, varjämte Per Norling hemställt, att han måtte befrias från en sin skuld till Edmans dödsbo å 200 kronor.

Till stöd för ansökningen har i huvudsak anförts:

Sökandena vore kusiner till Edman samt dennes enda nu levande släktingar. Bägge levde i synnerligen torftiga förhållanden. Per Norling ägde och bebodde en mindre fastighet, vilken lämnade en obetydlig inkomst, samt hade endast med svårighet kunnat undvika att behöva anlita hjälp från det allmänna. På grund av hög ålder och sjuklighet kunde han icke ägna sig åt förvärvsarbete. Lars Norling levde under än mera betryckta ekonomiska villkor. Han vore sedan två år tillbaka sängliggande sjuk och ägde icke några egna medel för sitt uppehälle, i följd varav han måste underhållas genom det allmännas försorg. Sökandena antog, att Edman, därest han besinnat innebörden av den nya arvslagen, säkerligen skulle hava i testamente ihågkommit dem.

Vid ansökningen funnos fogade *dels* prästbevis utvisande, att Per Norling är född den 11 februari 1856 och Lars Norling den 24 november 1858, samt att de vore kusiner till Edman, *dels* ett den 4 februari 1931 dagtecknat läkarintyg, av vilket inhämtas, att Lars Norling under de vid tiden för intygets utfärdande senast förflutna fem åren varit oförmögen till arbete och nu vore sängliggande sedan två år tillbaka samt att någon utsikt till hans förbättring icke förefunnos, *dels* ett av fattigvårdsstyrelsens i Norrala församling ordförande utfärdat intyg, att Lars Norling vore fullständigt medellös och åtnjöte understöd av fattigvården, *dels* ock ett av exekutionsbiträdet E. Ahlgren i Stugsund utfärdat intyg, i vilket rörande Per Norling meddelas bland annat följande:

Per Norling vore gift. Makarna ägde icke några andra inkomster av arbete, pension eller livränta än dem jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring tillkommande pension, vilken för dem båda uppginge till ett belopp av sammanlagt 372 kronor 80 öre om året. Den fastighet, vilken Per Norling uppgivit sig äga, vore taxerad till 8,000 kronor, men ägde ett saluvärde av högst 6,000 kronor. Enligt Per Norlings uppgift häftade han i skuld å fastigheten till ett belopp av 2,200 kronor. Makarna hade fyra till vuxen ålder komna barn. Två av dessa hade egna familjer och kunde icke bidra till föräldrarnas försörjning. En son och en

dotter i åldern respektive 25 och 30 år vistades i hemmet, men deras inkomster vore små, i följd varav icke heller dessa barn i nämnvärd grad vore i stånd att lämna bidrag till föräldrarnas uppehälle.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har, med överlämnande av yttranden från magistraten i Söderhamn och landsfiskalen i Norrala landsfiskalsdistrikt ävensom av övrig i ärendet införskaffad utredning, den 13 november 1931 avgivit infortrat utlåtande.

Av berörda utredning bestyrkes ytterligare de uppgifter, Per Norling lämnat om sig och sina ekonomiska förhållanden, samt framgår tillika, att saluvärdet å den honom tillhöriga fastigheten, som vore belägen å ofri grund, vore föga mer än hälften av dess taxeringsvärde, och att det vore blott en tidsfråga, när han bleve nödsakad att för sitt uppehälle påkalla understöd av det allmänna.

I fråga om Lars Norlings ekonomiska ställning och levnadsförhållanden framgår av det av landsfiskalen avgivna yttrandet bland annat följande:

Jämväl Lars Norling vore gift. Makarnas enda inkomst utgjordes av till dem enligt lagen om allmän pensionsförsäkring utgående pension. Denna pension utginge till mannen med 237 kronor 60 öre om året och till hustrun med 216 kronor årligen. Då dessa medel emellertid icke förslog till täckande av makarnas levnadsomkostnader, åtnjöte de fattigvård i form av hyresfri bostad om ett rum och kök jämte fri vedbrand. Härjämte erhöle mannen, som lede av svårartad sjukdom, bidrag från fattigvården till täckande av kostnaderna för läkarvård och medicin. Dessa kostnader uppginge till lägst 120 kronor årligen. Mannen vårdades av sin hustru, vilken vore 73 år gammal, och det vore blott en tidsfråga, när hustrun icke längre skulle vara i stånd att taga vård om honom. Makarna hade fem barn, av vilka tre vistades i Nordamerikas förenta stater. De av barnen, som vistades i Sverige, en son och en dotter, vore bägge gifta och saknade möjlighet att bidraga till sina föräldrars uppehälle.

I sitt yttrande har *landsfiskalen* föreslagit, att Lars Norling och hans hustru måtte från allmänna arvsfonden tillerkännas ett årligt understöd av 800 kronor, att utbetalas kvartalsvis under deras återstående livstid, samt att efter någonderas död den efterlevande måtte från samma fond bekomma 500 kronor årligen.

Magistraten i Söderhamn har föreslagit, att Per Norling måtte tillerkännas ett understöd från allmänna arvsfonden av 500 kronor om året eller, därest detta förslag icke vunne bifall, att han åtminstone måtte befrias från sin skuld till Edmans dödsbo.

För egen del har *länsstyrelsen* anfört:

Ehuru sökandena icke kunnat visa, att arvlåtaren i fråga om dispositionen av sin kvarlåtenskap särskilt manifesterat sitt intresse för dem, ansågo länsstyrelsen starka skäl tala för ett efterskänkande till förmån för sökandena av någon del av ifrågakomna arv, då de, såsom av utredningen framginge, vore i stort behov av ekonomiskt understöd. Lika med

magistraten och landsfiskalen ansåge länsstyrelsen, att dessa understöd lämpligen borde erhålla formen av livräntor. Det av magistraten föreslagna livräntebeloppet torde med hänsyn till Per Norlings ekonomiska ställning vara för lågt. För sin del förordade länsstyrelsen, att livräntebeloppet för Per Norlings vidkommande bestämdes till 600 kronor för år ävensom att hans skuld till Edmans dödsbo efterskänktes. Emot landsfiskalens förslag till livränta för Lars Norling hade länsstyrelsen intet att erinra.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har den 25 november 1931 avgivit infordrat utlåtande i ärendet och därvid anfört:

Med hänsyn till avfattningen av 5 kap. 3 § lagen om arv den 8 juni 1928 och i ärendet upplysta omständigheter ansåge kammaradvokatfiskalsämbetet lika med länsstyrelsen skäl tala för ett avstående till förmån för sökandena av viss del av arvet efter Edman. Jämväl ämbetet ansåge detta avstående böra få formen av beviljandet av årliga livräntor till sökandena under deras återstående livstid. I fråga om storleken av dessa livräntor syntes ett årligt belopp av 600 kronor till en var av sökandena vara skäligt. Dessa livräntor borde utgå från och med det kvartal, som infölle näst efter det, varunder kvarlåtenskapen blivit redovisad till allmänna arvsfonden, och av statskontoret utbetalas kvartalsvis i efterskott. För tiden innan dessa livräntor började utgå borde sökandena erhålla understöd, vilka enligt ämbetets mening borde utgå med samma belopp för år räknat, vartill livräntorna bestämts. Jämväl dessa understöd syntes böra utgå kvartalsvis och utbetalas av boutredningsmannen i slutet av kvartalet med början från och med den 1 april 1931.

Ämbetet hemställde förty, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen för sin del medgiva, att av ifrågavarande kvarlåtenskap skulle avstås, *dels* vad som åtginge för beredande av livräntor åt en var av sökandena med ett årsbelopp av 600 kronor, att utgå under vederbörande livräntetagares återstående livstid, *dels ock* vad som erfordrades för beredande därutöver av understöd till en var av sökandena med 150 kronor för varje kvartal, räknat från och med den 1 april 1931, till dess ovan nämnda livräntor började utgå.

Slutligen hemställde ämbetet, att med hänsyn till vad sålunda föreslagits och i ärendet förekommit, den av sökanden Per Norling gjorda ansöknings, såvitt densamma avsåge befrielse från skyldighet att gälda den skuld å 200 kronor, vari han häftade till boet efter Edman, icke måtte till någon åtgärd föranleda.

*Departements-
chefen.*

På grund av vad i ärendet förekommit finner jag i likhet med de hörda myndigheterna starka skäl tala för ett efterskänkande till sökandenas förmån av någon del av kvarlåtenskapen efter Edman. De understöd, som härigenom skulle beredas sökandena, torde, såsom kammaradvokatfiskalsämbetet föreslagit, lämpligen böra erhålla formen av livräntor, vardera till årligt belopp av 600 kronor.

Jämväl i nu föreliggande fall torde — i likhet med vad jag förordat i det under nästföregående punkt anmälda ärendet — för beredande av livräntor böra anlitas den försäkringsform, som avses i 34 § lagen om allmän pensionsförsäkring, sådan denna paragraf lyder enligt lag den 6

mars 1931. Enligt vad jag inhämtat torde kostnaderna för inköp från pensionsförsäkringsfonden av de ifrågasatta livräntorna belöpa sig till, beträffande Per Norling omkring 3,800 kronor och beträffande Lars Norling omkring 4,400 kronor.

För tiden till dess livräntorna börja utgå torde vardera sökanden bära tillerkännas ett understöd av 50 kronor för månad, motsvarande livräntans månatliga belopp. Detta understöd läser bära beräknas från och med den 1 februari 1931.

I likhet med kammaradvokatfiskalsämbetet finner jag Per Norlings ansökning, såvitt den avser efterskänkande av viss sökandens skuld till dödsboet, icke bära föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av det allmänna arvsfonden tillfallna arvet efter Per Olof Edman må avstås vad som erfordras *dels* för anskaffande åt en var av Per Norling och Lars Norling av en livränta under hans återstående livstid å 600 kronor om året, räknat från tidpunkt, som av Kungl. Maj:t bestämmes, att utbetalas månadsvis i efterskott med $\frac{1}{12}$ i varje månad, *dels ock* för beredande av understöd åt en var av dem av 50 kronor för månad, räknat från och med den 1 februari 1931, till dess nämnda livräntor börja utgå.

3:o.

Den 10 januari 1931 avled förre slaktaren Anders Johansson Färdig från Lidköping utan att, såvitt en efter honom den 18 februari samma år upprättad bouppteckning utvisar, efterlämna några arvsberättigade släktingar. Enligt bouppteckningen uppgingo tillgångarna i boet till 1,484 kronor. Huvudparten av desamma utgjordes av hälften av fastigheten Morpheus nr 5 i Lidköping, vilken fastighetsdel upptogs med sitt taxeringsvärde, 1,450 kronor. Skulderna i boet beräknades till 3,142 kronor 50 öre, därav 2,400 kronor utgjorde skuld till Färdigs hushållerska Ester Aronsson för vård av Färdig under de tio sista åren av hans liv. Bouppteckningen visade sålunda en brist å 1,658 kronor 50 öre.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 9 december 1931 dagtecknad skrift har nu Ester Aronsson anhållit, att Kungl. Maj:t ville, med efterskänkande av allmänna arvsfondens rätt till arv efter Färdig, medgiva, att sökanden finge övertaga boets tillgångar med skyldighet att svara för dess skulder.

Till stöd för ansökningen har Ester Aronsson anfört:

Färdig hade varit oförmögen till arbete sedan mer än tio år tillbaka; och hade sökanden under denna tid fått försörja honom och sig själv genom

Rätten till arv efter förre slaktaren Anders Johansson Färdig från Lidköping.

hjälparbete i hemmen. Det hade varit Färdigs uttryckliga önskan, att sökanden efter hans död skulle bekomma hans kvarlåtenskap. Färdig hade emellertid hastigt avlidit och icke hunnit upprätta något testamente. Saluvärdet å den fastighetsandel, som utgjorde boets huvudsakliga tillgång, torde icke överstiga taxeringsvärdet. Återstående delen av fastigheten hade tillfallit sökanden i enlighet med ett av Färdigs moder änkan Lotta Larsson upprättat testamente. Själv ägde sökanden inga andra tillgångar än värdet av sistnämnda fastighetsdel.

Medelst påskrift å ansökningshandlingen har utredningsmannen i boet efter Färdig rådmannen Robert Eldh i tillämpliga delar vitsordat riktigheten av sökandens uppgifter samt tillstyrkt bifall till ansökningen.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län har, med överlämnande av tillstyrkande yttrande från *magistraten i Lidköping*, i infordrat utlåtande den 29 december 1931 hemställt om bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har den 25 januari 1932 avgivit infordrat utlåtande över ansökningen samt därvid överlämnat från stadsfiskalen i Lidköping införskaffad utredning, varav framgår, att vid hållet polisförhör med fyra uppgivna personer dessa, som sedan åtskilliga år tillbaka känt såväl Färdig som sökanden, sammanställande intygat, att alltsedan sökanden för mera än fjorton år sedan flyttat till Färdigs hem i egenskap av hans hushållerska, hon nödgats genom sitt arbete försörja icke endast sig själv utan även Färdig, som icke ensam förmått sköta sig; att det måste anses hava varit en uppoffrande gärning, hon därigenom utfört; att hon jämväl vårdat Färdigs moder och i ersättning därför erhållit hälften av hennes fastighet; samt att det för Färdigs grannar och bekanta vore en känd sak, att meningen varit, att hon efter Färdigs död skulle få hans kvarlåtenskap.

Stadsfiskalen har vidare meddelat, att sökanden själv lämnat följande uppgifter:

Hon vore född den 2 juni 1881. Hon hade under de fjorton senare åren av Färdigs liv inne bott hos denne och skött hans hushåll samt under denna tid haft arbete med tvätt ute i staden. Hennes arbetsförtjänst hade åtgått dels till hyra, som hon betalt till Färdig, och dels till deras gemensamma hushåll och kläder till henne själv. Hon hade icke haft någon avlöning hos Färdig, som ej haft annan inkomst än sin folkpension, vilken uppgått till omkring 200 kronor per år. För den lämnade hjälpen bade Färdig lovat, att hon vid hans död skulle erhålla hans andel i fastigheten nr 5 i kvarteret Morpheus. Någon handling härom hade emellertid icke blivit upprättad, då Färdig hastigt avlidit. Hon hade icke några besparingar och hjälpte fortfarande till med tvätt. Hennes inkomst plögade uppgå till omkring 20 kronor för månad. Hon bodde hyresfritt och hade en inneboende.

För egen del har *stadsfiskalen* i avgivet yttrande anfört, att efter vad han inhämtat sökandens uppgifter vore med sanningen överensstämmande.

Den av henne numera ägda hälften av ifrågavarande fastighet vore taxerad till 1,450 kronor och gravationsfri. På grund av omständigheterna ansåge stadsfiskalen, att allmänna arvsfondens rätt till kvarlåtenskapen borde avstås till förmån för sökanden.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har i ärendet anfört följande:

Vid sin död hade Färdig som ende arvinge efterlämnat allmänna arvsfonden. Jämlikt 7 § lagen den 8 juni 1928 om allmänna arvsfonden hade rådhusrätten i Lidköping förordnat rådmannen Robert Eldh att vara utredningsman i den avlidnes bo. Enligt bouppteckningen efter den avlidne hade boets skulder överstigit dess tillgångar med 1,658 kronor 50 öre. På grund därav hade det jämlikt stadgandet i 8 § 2 stycket nämnda lag ålegat utredningsmannen att avträda den dödes egendom till konkurs. Någon åtgärd för boets försättande i konkurs hade emellertid icke av utredningsmannen vidtagits, utan hade Ester Aronsson i stället hos Kungl. Maj:t anhållit om medgivande att få övertaga boets tillgångar mot skyldighet att svara för dess skulder.

Av den i ärendet verkställda utredningen framginge, att sökanden stått den avlidne nära samt att hon befunde sig i små ekonomiska omständigheter, ävensom att hennes i bouppteckningen upptagna fordran å 2,400 kronor vore riktig. På grund därav och med hänsyn till omständigheterna i ärendet i övrigt ansåge sig ämbetet böra tillstyrka ett avstående till förmån för sökanden av den rätt, allmänna arvsfonden kunde äga till Färdigs i bouppteckningen upptagna kvarlåtenskap, dock under villkor att sökanden svarade för boets samtliga skulder.

På grund av de i ärendet föreliggande omständigheterna finner jag skäligt, att allmänna arvsfondens rätt till arv efter Anders Johansson Färdig avstås till Ester Aronsson. Vad angår ansvarigheten för boets gäld torde några särskilda föreskrifter i detta sammanhang ej böra meddelas.

*Departements-
chefen.*

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att allmänna arvsfondens rätt till arv efter Anders Johansson Färdig från Lidköping må avstås till Ester Aronsson.

4:o.

Den 11 april 1931 avled änkan Anna Kristina Mattsson från Uppsala utan att, såvitt en efter henne den 5 maj 1931 upprättad bouppteckning utvisar, efterlämna annan arvinge än allmänna arvsfonden.

Behållningen i boet utgjorde enligt bouppteckningen 449 kronor 43 öre. Enligt en den 14 oktober 1931 dagtecknad, av utredningsmannen i boet avlämnad redovisningsräkning uppgick den allmänna arvsfonden till-

**Rätten till arv
efter änkan
Anna Kristina
Mattsson från
Uppsala.**

kommande behållningen i boet till 303 kronor 14 öre, vilket sistnämnda belopp inlevererats till statsverket.

Med utlåtande den 31 december 1931 har kammaradvokatfiskalsämbetet överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd, till länsstyrelsen i Uppsala län ingiven och av länsstyrelsen med eget yttrande den 19 december 1931 till kammaradvokatfiskalsämbetet översänd ansökning, däri arbetaren Carl Erik Eriksson och hans hustru Anna Lovisa Eriksson, född Vallsten, i Uppsala anhållit, att allmänna arvsfondens rätt till arv efter änkan Mattsson måtte avstås till deras förmån. Till stöd för ansökningen hava sökandena, av vilka mannen Eriksson är född 1875 och hustrun 1870, i hudsak anfört, att de biträtt änkan Mattsson vid skötande av en jordbrukslägenhet, som hon innehade efter sin mans död år 1901 till omkring år 1924, då hon försålde densamma, samt därefter till hennes död hjälpt henne med alla tyngre husliga sysslor ävensom de tre sista åren av hennes levnad anskaffat och tillrett mat åt henne utan att erhålla någon betalning. Därjämte hava sökandena framhållit, att änkan Mattsson, som vid sin död var 92 år gammal, vid flera tillfällen uttalat, att sökandena skulle som ersättning för den hjälp, de lämnade, erhålla all den egendom, hon vid sin död efterlämnade. Enligt å ansökningen tecknat intyg hava fem i Uppsala boende personer vitsordat riktigheten av de i ansökningen lämnade uppgifterna.

Sökandena, som med anledning av ansökningen blivit hörda av polismyndigheten i Uppsala, hava därvid uppgivit, att de som ersättning för det biträde och den vård, de lämnat änkan Mattsson, mottagit högst 50 kronor, samt att de vore medellösa och sjukliga. Därjämte hava de i det föregående omnämnda fem i Uppsala boende personerna vid med dem hållet förhör intygat såväl att sökandena under många år biträtt änkan Mattsson vid hemmets skötsel som ock att de vid flera tillfällen hört änkan Mattsson yttra, att sökandena vid hennes frånfälle skulle erhålla all hennes kvarlåtenskap.

Länsstyrelsen i Uppsala län har tillstyrkt bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har, då sökandena, enligt vad den i ärendet verkställda utredningen gäve vid handen, stått den avlidna nära, samt med hänsyn därtill, att hon vid flera tillfällen uttalat som sin yttersta vilja, att all hennes kvarlåtenskap skulle tillfalla sökandena, tillstyrkt ett efterskänkande av kvarlåtenskapen i fråga till förmån för sökandena.

*Departements-
chefen.*

På grund av vad i ärendet förekommit hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att allmänna arvsfondens rätt till arv efter änkan Anna Kristina Mattsson från Uppsala må avstås till Carl Erik Eriksson och hans hustru Anna Lovisa Eriksson, född Vallsten.

Vad föredragande departementschefen ovan under punkterna 1:o—4:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Erik H:son Malm.
